

Bulletin 135

December 2018

Vriendenkring van Museum Hoeksche Waard

Contributie minimaal €15,00 per persoon per jaar.

De Stichting Vriendenkring is ANBI-geregistreerd.

ING Bank: NL89 INGB 0003 8708 52

Dagelijks bestuur

Voorzitter

mr. G. Schilperoord

Secretaris

mr. R. van der Waal
tel. 015-2569775

Penningmeester

Ledenadministratie

C. Spruit
@: cor.spruit@hccnet.nl
tel. 0186-601385

Redactiecommissie

mr. G. Schilperoord
mr. R. van der Waal

Redactieadres

Hofweg 13
3274 BK Heinoord
@: rvanderwaal@planet.nl

Lay-out

J. Koster
@: jmwkoster@upcmail.nl

't Hof van Assendelft

Hofweg 13
3274 BK Heinoord

Boerderij Oost-Leeuwenstein

Dorpsstraat 13
3274 BB Heinoord
tel. 0186-601535
www.museumhw.nl
@: info@museumhw.nl

Openingstijden

museum

woensdag t/m zondag
13.00 tot 17.00 uur

documentatiecentrum

zaterdag 10.00 tot 17.00 uur
woensdag 9.00 tot 13.00 uur
zaterdag 10.00 tot 17.00 uur

INHOUD

Van de voorzitter	3
Nieuwe vrienden	4
Tegeltjeswijsheden	5
Verslag van de Vriendendag	11
Van Commissie Streekhistorie tot Streekmuseum Hoeksche Waard	18
In Memoriam	30
Aanwinsten	33
Activiteitenagenda	36
Genealogie & Streekhistorie	37
Dialecten Hoeksche Waard	41

Vriendenkring van
Museum Hoeksche Waard

VAN DE VOORZITTER

Beste vrienden,

Op 3 oktober van dit jaar was het precies een halve eeuw geleden, dat 't Hof van Assendelft als museum voor de Hoeksche Waard werd geopend. Op die gedenkwaardige dag was er taart (gebakken door leerlingen van het Actief College in Oud-Beijerland) voor iedereen die het museum bezoekt. Annee Bos en mevrouw Dekker, als vrijwilligers van het eerste uur, werden door onze directeur Belle van den Berg speciaal verwelkomd. Namens de Vriendenkring werden twee boeketten aangeboden om de recepties in beide gebouwen op te fleuren. Graag vraag ik uw aandacht voor de interessante bijdrage van Wim Blok over de totstandkoming van het museum.

Veel van de activiteiten rondom dit jubileum zijn natuurlijk al door u opgemerkt. Om te beginnen de expositie 4000 Jaar Hoeksche Waard, die de komende maanden nog te zien is in de museumboerderij. Het onderwerp van de expositie is de basis voor het boek 'Geschiedenis van de Hoeksche Waard', de canon in 50 vensters, waaraan door diverse auteurs wordt gewerkt. Vooral door de eindredacteurs Willy Spaan en Rein van der Waal wordt ongelofelijk veel werk verzet om dit boek tot stand te brengen. Deze jubileumuitgave zal in het voorjaar van 2019 verschijnen met voor u als vriend een interessante korting op de prijs. Een voorproef van de inhoud van dit boek hebt u gekregen bij het lezen van de columns in Het Kompas. Elke week kwam een van de vensters voor het voetlicht in Het Kompas met een interessant verhaal en een bijpassende illustratie. Tijdens de gehouden College Tours, die telkens veel geïnteresseerden trokken, werden enkele onderwerpen uit de canon uitvoerig behandeld en in een breed historisch perspectief geplaatst.

De Vriendendag op zaterdag 13 oktober was weer een succes. Anneke Schelling-Swarte doet verderop in dit Bulletin verslag van het bezoek aan het Zilvermuseum te Schoonhoven en de maaltijd in 't Stammineeke.

We kijken uit naar de gevolgen van de herindeling van de Hoeksche Waard per 1 januari aanstaande. Met lokale politici is op 7 november jl. in de Rabobank in Heinenoord, het Cultuurdebat van de Hoeksche Waard gehouden. Laten we hopen, dat de bestuurders van de nieuwe gemeente Hoeksche Waard ruimhartig het behoud van het culturele erfgoed zullen ondersteunen.

Gert Schilperoort

NIEUWE VRIENDEN

Een hartelijk welkom aan de nieuwe vrienden die zich in de afgelopen periode hebben aangesloten bij de Vriendenkring van Museum Hoeksche Waard! Dank voor uw financiële en, niet minder belangrijk, morele steun aan het museum.

Wij kunnen u de aanmelding van een 17-tal nieuwe vrienden berichten. Het aantal vrienden is door deze aanmeldingen en door opzeggingen, waaronder helaas een aantal als gevolg van overlijden, uitgekomen op 1399.

Kent u mensen die ook in het museum geïnteresseerd zijn, maak hen vriend of attendeer hen op de mogelijkheid om vriend te worden!

De nieuwe vrienden zijn:

K. van de Putte	Heinenoord
C.M. Muilwijk	Rotterdam
A. Lammers	Piershil
R. Schipper	's-Gravenhage
E. van Dijk-Bijl	Zuid-Beijerland
A. Vermeij	Heinenoord
W. Schrander	's-Gravendeel
J.W. Schram	's-Gravendeel
M.A. van Houdt	Strijen
L.M. Hofman-Klein	Rotterdam
C. Loendersloot-Hoogwerf	Strijen
J.C.C.M. van Mechelen	Oud-Beijerland
G. van de Linde	's-Gravendeel
R. Bijmans	's-Gravenhage
J. Groeneveld	Puttershoek
K. en N. Dieleman	Spijkenisse

TEGELTJESWIJSHEDEN

Regelmatig plaatst vrijwilligster Gonnie Nibbering nieuwe berichten op social media voor en over het museum. Zo ook foto's van deze tegeltjes, die bezoekers van de expositie "4000 Jaar Hoeksche Waard" in ons museum hebben beschreven. De kast uit de kruidenierswinkel van Taselaar, achterin boerderij Oost-Leeuwenstein, staat er inmiddels vol mee. De tegeltjes zijn een interessante expositie op zich, met meningen over het museum of de expositie, alsof het een gastenboek is. Maar ook wensen, aansporingen en uitspraken over de Hoeksche Waard of het leven in het algemeen. Zelfs steunbetuigingen aan Feijenoord en Ajax zitten ertussen.

Venster 50, het laatste 'hoofdstukje' in de expositie, heet De Toekomst en daarom heeft de expositiewerkgroep deze tegeltjes daarbij bedacht: bezoekers kunnen daarop hun wens achterlaten voor de toekomst van de Hoeksche Waard. Die is namelijk best spannend op dit moment, aangezien op 21 november een nieuwe gemeenteraad gekozen gaat worden voor één gemeente Hoeksche Waard. Over de naam van de nieuwe gemeente hoeft gelukkig niet gesteggeld te worden. Die lag volledig voor de hand. Maar over bijvoorbeeld de definitieve locatie van het nieuwe gemeentehuis wel. Het eerste jaar zal de nieuwe gemeente niet aan veel beleidsvernieuwing toekomen, zo is de verwachting. Het zal vooral wennen zijn aan de nieuwe situatie en het inrichten van de ambtelijke organisatie.

Wij gaan dat niet rustig zitten afwachten. Samen met andere musea en historische verenigingen in de Hoeksche Waard zijn we bezig een gezamenlijke visie op erfgoed op te stellen. Daarmee zullen we volgend jaar bij het nieuwe college aankloppen, wie weet zelfs bij de nieuwe, speciale wethouder voor Cultuur. Daarnaast zijn het museumbestuur en ik bezig aan het nieuwe beleidsplan 2019-2022 waarin we onze rol als cultuurhistorisch centrum verder willen uitbouwen en borgen. Onze collectie hoeft niet alleen in de twee museumgebouwen in Heinenoord te zien te zijn. Elk dorp heeft zijn eigen identiteit en onze erfgoedcollectie kan helpen om dat te onderstrepen, te vieren of te onderzoeken. Reizende exposities, geheugen-kisten voor dementerende ouderen, schoolprojecten, noem maar op. Maar dan moeten we wel investeren in nog beter collectiebeheer. Het bouwen van een nieuw depotgebouw, is daar slechts één onderdeel van, maar wel een heel belangrijke.

Tja, we willen nogal wat, maar dat moet ook. Op 7 november heeft het museum samen met Dok-C (platform voor culturele instellingen in de Hoeksche Waard) en nog vijf andere culturele organisaties* het Cultuur debat van de Hoeksche Waard georganiseerd.

Dit hebben we gedaan om de politici uit te dagen een mening te vormen over cultuur en cultuurbeleid, zodat de kiezer ook op basis van die standpunten een stem kan uitbrengen op 21 november. Zonder deze inspanningen was cultuur

waarschijnlijk niet eens aan bod gekomen in de verkiezingsprogramma's. Nu hebben een aantal partijen toch een paragraaf over cultuur opgenomen, of zelfs meer dan dat. Volgens de heer Hamit Karakus, oud-wethouder in Rotterdam, wordt nog veel te weinig gedaan door en met cultuur in de Hoeksche Waard en dat is een gemis. Zeker voor bewoners, maar ook voor ondernemers en bedrijven. Het moet wel aantrekkelijk blijven om je in de Hoeksche Waard te vestigen. Kunst en cultuur spelen daarbij een belangrijke rol. De heer Karakus, nu directeur van Platform31, een kennis- en netwerk organisatie voor stad en regio, zei dit tijdens het Prinsjesdagontbijt onlangs in de Rabobank te Heinenoord. Hij noemde toen de sterke en zwakke punten van de Hoeksche Waard op. De vijf gemeenten in de Hoeksche Waard gaven in 2017 per inwoner ca. € 35,00 uit aan kunst en cultuur. Landelijk is het gemiddelde in gemeentelijke uitgaven op dat gebied € 143,00 per inwoner. Ga dus maar na waarom er nog te weinig cultureel aanbod zou zijn in de Hoeksche Waard.

Kortom, werk aan de winkel voor ons en de ruim 150 vrijwilligers waar het museum op mag bouwen, maar zeker ook voor de nieuwe gemeente Hoeksche Waard. Vooral als je de volgende tegeltjeswens blijvend wilt waarmaken: "Veel aandacht voor het rijke cultureel erfgoed van de Hoeksche Waard!"

*Veel aandacht
voor het rijke
Cultureel Erfgoed
van de HW
toegewenst!*

*24-7-18
Museum Hoeksche Waard
ORC*

Tot slot, raad ik u vooral aan om ons museum te volgen op Facebook, Instagram of Twitter (@museumhw.nl), want daar komt u dus met regelmaat deze prachtige tegel-teksten tegen, dankzij het consequent bijhouden en plaatsen van berichten door Gonnie.

Belle van den Berg, directeur Museum Hoeksche Waard

* Hoeksche Waardse Kunstenaars, Muziekschool Hoeksche Waard, CSG De Waard, Bram Roza Festival en Bibliotheek Hoeksche Waard.

Bij deze expositie 4000 Jaar Hoeksche Waard wordt het boek *"Geschiedenis van de Hoeksche Waard, de canon in 50 vensters"* uitgebracht. Op dit moment wordt nog hard gewerkt aan diverse hoofdstukken door 25 verschillende auteurs. We hopen u het boek begin volgend jaar te kunnen presenteren. Het heeft een oplage van 1000 stuks. U kunt alvast inschrijven, zodat u verzekerd bent van één van de exemplaren. Speciaal voor vrienden kost het boek niet € 19,95 maar slechts € 15,00.

U kunt het boek reserveren via de website:

www.museumhw.nl/vriendenkring/vriendenkring-over-ons

Indien u niet over internet beschikt kan het ook telefonisch (graag op dinsdag- of donderdagochtend) op **0186-601535**.

Het jubileumjaar 2018-2019:

- de expositie 4000 Jaar Hoeksche Waard wordt goed bezocht en zal nog doorlopen t/m 22 april 2019
- op 3 oktober ontvingen wij prachtige bloemen van de Vriendenkring en trakteerden we bezoekers op gebak, gemaakt door leerlingen van het Actief College in Oud-Beijerland.

dat het
een heel
reuk eiland
blijft
reiner

De Hoekse
is WAARDIGER
'Tijd is relatief'
op voor de volgende
4000 jaar!
veilinghuis de Ruiter
KAASWAAE

Wij Wensen
dat de Hoeksche
waard groen en
Rustig zal blijven,
Jan en
Yannick vd Kooij - Dubbeldam
 Gerard
en
mieka

HOEKSE WAARD:

14 DURREPE WORRE
ÊËN GEMEËNTE.
WE WARE AL ÊËN
AAILAND.

Een mooie toekomst
kan niet
Zonder
een waardeud
Verleden
Dini Heijden 02.05.18

Rijk verleden
Rijke toekomst
Wouter &
Francien

Very Informative

FROM
CANADA

MAY 4 2018

dat alle kinderen
kunnen blijven
Sporten.

groetjes ~~van~~ June.

Landschap
Landbouw
Natuur
Recreatie
Daar gaan we
voor dat is
onze streek eigen
Kracht

10-5-18
ik wens
Dat Hoeksche
Waard dat
Het zo mooi blijft
als nu * emma
& Soja *

Goed om
de identiteit
van de Hoeksche
Waard te
bewaren! Dorus

CATALUNYA ↘
Memòries
d'un passat
que es prepa-
ren per un
futur. 02-08-18

Bloemen van de Vriendenkring en traktatie voor de bezoekers op gebak, gemaakt door leerlingen van het Actief College in Oud-Beijerland. Foto: Gonnie Nibbering

Dominique en Tobias delen gebak uit aan mevrouw Dekker, medewerkster van het eerste uur van het museum. Foto: Gonnie Nibbering

VERSLAG VAN DE VRIENDENDAG

Het onderstaande verslag van de Vriendendag 2018 is geschreven door Anneke Schelling-Swarthe. De redactie dankt Anneke van harte daarvoor.

Vanaf 10.00 uur waren de deuren van Oost-Leeuwenstein al open voor de deelnemers van de jaarlijkse Vriendendag, die de expositie '4000 jaar Hoeksche Waard' nog wilden bekijken. Daar werd dankbaar gebruik van gemaakt, net als van het kopje koffie dat door de altijd vriendelijke vrijwilligsters werd ingeschonken.

Tussen 12.00 en 13.00 uur verzamelden alle vrienden zich in 't Hof van Assendelft. Doordat er dit jaar weer meer deelnemers waren dan vorig jaar werd besloten, dat we pas in de bus 'toegesproken' zouden worden door de directeur en de voorzitter. Alle tijd dus om even gezellig bij te praten met oude bekenden onder het genot van koffie/thee met de inmiddels al traditionele krentenbol!

Het weer op deze tweede zaterdag in oktober was ons meer dan goed gezind want er werden temperaturen tot 27 graden in de middag voorspeld! Ondanks dat een extra grote bus van SnelleVliet was gehuurd, pasten niet alle 78 deelnemers daarin en werden enkele deelnemers vervoerd met auto's van bestuursleden.

Even na enen vertrok de bus richting Krimpenerwaard waarna als eerste Belle van den Berg, directeur van Museum Hoeksche Waard, het woord nam.

Vorig jaar was zij niet aanwezig op de Vriendendag vanwege haar 'sabbatical' en toen ergens rondreisde in een ver werelddeel.

Dit jaar herdenkt het museum Hoeksche Waard zijn 50-jarig bestaan!

Ze vertelde over de plannen die er zijn voor de toekomst van het museum.

Dankbaar is zij met de 150 vrijwilligers, maar tegelijk bezorgd omdat dat ook een zwak punt kan zijn. Er komt waarschijnlijk een opslagdepot voor het museum, zodat veel 'oudheden' die nu liggen te verstoffen of zelfs beschimmelen beter bewaard kunnen blijven. Er moeten nog wel geldschietters komen en ze hoopt dat de Vriendenkring ook weer een bijdrage zou kunnen leveren. Onzekere factor is nog het ontstaan van de nieuwe gemeente Hoeksche Waard per 1 januari 2019.

Daarna nam voorzitter Gert Schilperoort het woord. Hij vond het fijn dat weer zoveel oude en nieuwe vrienden op deze dag meegingen.

Hij vertelde dat er een prachtig boek in de maak is over 4000 jaar Hoeksche Waard dat in begin 2019 uit komt. Er kon al op worden ingetekend met 5 euro korting voor 'de Vrienden'. De prijs is dan 15 euro.

Aangekomen in de Zilverstad Schoonhoven werden we afgezet bij de Veerpoort die uitkijkt op de Lek en de veerverbinding tussen Schoonhoven en Gelkenes.

De wandeling vanaf de Veerpoort door het oude stadje Schoonhoven naar het Zilvermuseum was eigenlijk te kort! Door het schitterende weer zaten de terrasjes stampvol met mensen die het ervan namen op deze zeer warme zaterdag in oktober!

Het Nederlands Zilvermuseum is gehuisvest in de rechtere vleugel van de voormalige Havenkazerne. Doordat onze groep te groot was werd bij binnenkomst de helft van de mensen 'versierd' met een roze sticker. Deze bestickerden kregen, in twee groepen, als eersten een rondleiding door het museum, de andere helft mocht zichzelf op de benedenverdieping vermaken in het restaurantgedeelte of in de werkplaats/smederij. Ook waren er in de winkel de prachtigste zilveren sieraden te bewonderen en eventueel te kopen.

In het restaurant werd 'het Schoonhoventje' bij de koffie of thee geserveerd, een overheerlijk schuimgebakje, dat naar meer smaakte. Halverwege kreeg de tweede groep, die ook weer in tweeën werd gesplitst, een rondleiding van een van de gidsen. Ze vertelden ons van alles over het beroep van zilversmid, dat na eeuwen nog steeds beoefend wordt en waar een speciale vakopleiding voor bestaat. En natuurlijk over het edelmetaal zilver! Er waren vitrines met schitterende zilveren voorwerpen te zien, die ook nog verschillende thema 's hadden, zoals Leven en dood, Eeuwige roem en Opscheppers. Je zag het verschil tussen de weelderige gebruiksvoorwerpen uit de katholieke kerk en die van de protestanten die meer ingetogen van vorm waren. We hoorden dat Zeeuwse knopen onderling verschillen. Iedere plaats had zijn eigen knoop. We zagen het zilveren pasmodel van de robijnen tiara die koning Willem III schonk aan zijn bruid Emma. Toen Emma op zeer jonge leeftijd onverwacht regentes werd doordat Willem overleed, droeg zij voor haar statieportret het zilveren proefmodel met een zwarte sluier omdat ze in de rouw was. De kostbare robijnen tiara is door alle latere vorstinnen bij verschillende gelegenheden steeds gedragen, tot aan de huidige koningin Maxima toe.

Op de bovenste etage was nog de tijdelijke tentoonstelling 'Designed by nature' te zien. Deze topstukken zijn in bruikleen gegeven door diverse musea uit ons land.

Ook worden op deze etage workshops gegeven, zoals sieraden maken en zijn er voor de kinderen interactieve spelletjes te doen.

Uit een van de groepen kwam de vraag hoe alles toch zo mooi blinkend bleef in het museum? Zilver is toch snel zwart? Nou er wordt echt flink gewreven en gepoetst door heel veel vrijwilligers. Eens in de maand krijgt elk voorwerp een beurt! Als er toch eens geen vrijwilligers waren!

Aan het eind van een onderhoudende en leerzame middag, wandelden we terug naar de Veerpoort waar een andere bus (dubbeldekker) ons veilig terugbracht naar Heinenoord. Voor een klein deel van de mensen zat de dag er toen op, maar de meesten reden daarna met de eigen auto naar 't Stammineeke waar hun weer een overheerlijke spek met perenmaaltijd wachtte. Het eerste drankje werd daar aangeboden door de Vriendenkring vanwege het 50-jarig bestaan van Museum Hoeksche Waard.

Er kwam nog een aantal mensen bij, die alleen voor de maaltijd had ingeschreven, zodat we met minstens 80 vrienden de maaltijd gebruikten. Die bestond uit heldere groentensoep vooraf, erwtensoep of spek, stoofperen en aardappels (voor sommigen kwam er ook weer karnemelk op tafel). Het toetje was een heerlijk cakegebakje met ijs en slagroom.

Moe maar voldaan ging rond 20.30 uur iedereen daarna huiswaarts.

Kortom, het was letterlijk en figuurlijk een dag met een zilveren en gouden randje!!

VAN COMMISSIE STREEKHISTORIE TOT STREEKMUSEUM HOEKSCHE WAARD

door drs. Wim Blok

Vaak wordt verteld, dat het Streekmuseum Hoeksche Waard is voortgekomen uit een tentoonstelling over de geschiedenis van de Hoeksche Waard die in 1958 op de zolders van de HBS in Oud-Beijerland werd gehouden. Dat is niet waar: die tentoonstelling vormde de zeer noodzakelijke impuls voor een al langer bestaand streven te komen tot de oprichting van een streekmuseum. Wel is het juist, dat zonder de tentoonstelling in 1958 het museum er waarschijnlijk nooit was gekomen.

De redactie van het Vriendenbulletin verzocht mij mijn kennis over de voorgeschiedenis en eerste jaren van het museum bij gelegenheid van het 50-jarig bestaan op papier te zetten. Tijdens de zeventiger en tachtiger jaren, toen ik secretaris van de museumstichting was, heb ik me om tal van redenen verdiept in de (voor)geschiedenis van het museum. In die jaren heb ik de direct betrokkenen die toen nog bestuurlijk betrokken waren, regelmatig bevraagd over voorgeschiedenis en achtergrond. De informatie over de totstandkoming is derhalve gebaseerd op het toen door mij verkregen beeld. Van een bestuursarchief over de jaren voor 1968 is, naar mij toen is gebleken, nauwelijks sprake. Wel bleek het Nieuwsblad voor de Hoeksche Waard, IJselmonde en Putten (hierna: het Nieuwsblad) een belangrijke informatiebron.

Een eerste streven om te komen tot een streekmuseum was een tentoonstelling in 1936 in een schoollokaal te Klaaswaal bij gelegenheid van het eerste lustrum van de Vereeniging van Boerinnen e.a. Plattelandsvrouwen 'Hoeksche Waard'. Te zien waren gebruiksvoorwerpen van meer dan vijftig jaar oud. Het moet een propvol lokaal zijn geweest: er waren maar liefst 289 inzendingen te zien. Een aantal van de aldaar geëxposeerde voorwerpen werd, na een oproep daartoe van een zekere Dr. Ramaer, geschonken of in bruikleen afgestaan voor een op te richten museum. De Tweede Wereldoorlog zal de verklaring zijn, waarom dat plan nooit werkelijkheid is geworden. Waar de toen verzamelde stukken zijn gebleven is onbekend.

Een in 1949 door leerlingen van de openbare school van Goudswaard georganiseerde tentoonstelling over het verleden en heden van de Hoeksche Waard bleek eveneens erg succesvol. Een krantenbericht meldt: dat bij velen van de bezoekers, die daar hadden opgemerkt wat er van het rijke verleden nog aan voorwerpen onder de bevolking aanwezig is, kwam de gedachte op dat het de moeite waard was te streven naar de stichting van een streekmuseum.

De Burgemeesterskring Hoeksche Waard besloot daarop een commissie te benoemen, die nader onderzoek zou doen naar de mogelijkheden. Kennelijk had dat de nodige voeten in de aarde, want er werd geen gevolg gegeven aan dat besluit. Het groeiende besef dat bij de Watersnood van 1953 veel historisch belangwekkende voorwerpen verloren waren gegaan, leidde er toe, dat die commissie op 25 november 1954 uiteindelijk toch nog werd geïnstalleerd. Deze bestond uit de heer J.W. Wegstapel (burgemeester van Maasdam, namens de Burgemeesterskring), die de commissie voorzat, J.L. Verhoeven (namens de vereniging Hoeksche Waards Belang), die kennelijk het secretariaat voor zijn rekening zou nemen, en de leden de heren A.B.H. Vlieland, P. Viskil, C.L. van Es van der Have en L.A. Overwater.

Met het doel te komen tot een inventarisatie van streekhistorische objecten in het bezit van de eilandbevolking organiseerde de commissie een huis-aan-huis verspreide enquête. Van de vele duizenden verspreide formulieren kwamen er 150 ingevuld terug.

De commissie zou in 1955/1956 nog worden uitgebreid met de heren C. Makkenze en mr. D. Müller, in 1957 gevolgd door drs. J.E. de Rooy. Deze laatste had in 1956 met zijn leerlingen een zeer geslaagde en druk bezochte tentoonstelling over Frankrijk ingericht op de zolder van de Rijks HBS te Oud-Beijerland, die ook door commissielid Müller werd bezocht. Beide heren raakten met elkaar in gesprek toen Müller door De Rooy erop moest worden gewezen dat hij het geëxposeerde niet mocht aanraken.

Een krantenbericht van maart 1957 maakt melding, dat het 'Streekmuseum Sabina van Beieren' zou worden gehuisvest in het gemeentehuis van Oud-Beijerland, het tegenwoordige Oude Raadhuis over de Vliet. Omdat dit pand nog volop in gebruik was, kan het niet anders dan dat het museum letterlijk een 'oudheidkamer' zou zijn geworden in dit historische pand. Hoewel het niet duidelijk is of dit een proefballon van de krant was of een serieus plan van de commissie, werd tijdig ingezien dat de perspectieven voor een museum door de beperkte ruimte gering waren. Nog datzelfde jaar wordt bekend, dat het museum 'over niet al te lange tijd' zal worden gehuisvest in het pand hoek Steenenstraat - HBS-laan te Oud-Beijerland.

Aanvankelijk zou dat alleen op de begane grond zijn, omdat de eigenaar van het pand nog op de verdieping woonde en de gemeente nog akkoord moest gaan met het onttrekken van het kapitale pand aan het woningbestand. In afwachting van de benodigde toestemmingen, werd besloten in het najaar van 1958 op de zolder van de HBS een tijdelijke tentoonstelling over de Hoeksche Waard in te richten, waarbij dankbaar gebruik kon worden gemaakt van de eerdere ervaring, kennis en vaardigheden van het commissielid De Rooy.

Pand hoek Steenenstraat - HBS-laan te Oud-Beijerland.

Bijkomend voordeel zou zijn, dat opnieuw talrijke leerlingen van de school hand- en spandiensten zouden kunnen verrichten bij de realisatie van de plannen.

Daarnaast had de Commissie overleg en samenwerking gezocht met de vrouwenbonden en landbouworganisaties zoals de Hollandsche Maatschappij van Landbouw en de Jongeren Organisatie. De eerste werkgroepen, nog steeds de ruggengraat van de museumstructuur, ontstonden rond de thema's klederdracht en huisraad.

Niet onbelangrijk is ook de aandacht die het Nieuwsblad aan het museum in oprichting begon te besteden. In januari 1958 verscheen in die krant een groot artikel over het verdwenen ambacht van hoepmaker, dit naar aanleiding van de verwerving door de commissie van de inventaris van de hoepmakerij De Geus uit Puttershoek. Bij dat artikel werd een eerste lijst geplaatst van voorwerpen, die de museumcommissie als schenking of bruikleen had ontvangen, voorzien van de namen van de schenkers. Vanaf dat moment werden er in de veel gelezen streekkrant wekelijks grotere artikelen en lijstjes van schenkingen gepubliceerd.

Op woensdag 24 september 1958 was het zover. De Commissaris der Koningin mr. J. Klaasesz opende de door de De Rooy ingerichte tentoonstelling over het vroegere leven, wonen en werken in de Hoeksche Waard. Belangrijke aandachtstrekkingen op die tentoonstelling waren klederdrachtpoppen uit de privé-verzameling van koningin Juliana en klederdrachtattributen uit de collectie van prinses Wilhelmina.

De in die jaren in hoog tempo verdwijnende streekdracht van de Hoeksche Waard kwam tijdens de opening op een modeshow met een aantal mannequins tot leven. Deze show werd gehouden onder leiding van klederdrachtexpert en -publicist Jan Duyvetter van het Nederlands Openluchtmuseum Arnhem. Behalve aan klederdracht besteedde de tentoonstelling, blijkens een bewaard gebleven krantenverslag, aandacht aan 'sieraden, oude landbouwwerktuigen, werktuigen die gebruikt werden bij het hoepelmaken, touwslaan, klompenmaken, bierbrouwen en bewerken van vlas. Voorts behoren naast zeer oude arresleden, meubelen en curiosa ook eeuwenoude polderpapieren, -kisten en -bescheiden tot de verzameling.' De tentoonstelling, die tot en met woensdag 15 oktober kon worden bezocht, was 'bijna dagelijks' geopend van 19.00 tot 22.00 uur en zaterdags van 14.00 tot 19.00 uur.

De tentoonstelling maakte op de bezoekers veel indruk. Een recensent daarover: Onze indruk was dat ieder, die op de tentoonstelling komt haar verlaat met het gevoel iets bijzonders en iets moois te hebben gezien. Het is zelfs zo, dat velen al direct het voornemen hebben gemaakt om nog een keer terug te komen. (...) Aangenomen mag worden dat het aantal bezoekers met de dag zal toenemen, want onze ervaring is, dat elke bezoeker een onbetaalde propagandist voor de tentoonstelling is. Het totale aantal bezoekers van de tentoonstelling zou uiteindelijk de 5.000 ruim passeren. Voorwaar een prestatie van formaat voor een tentoonstelling, die slechts drie weken te zien was! Met het sluiten van de tentoonstelling kwam ook een einde aan de regelmatige publicatie van lijstjes schenkingen en bruiklenen in de krant.

In de loop van 1958 werd bekend, dat huisvesting van het museum in het pand hoek Steenenstraat-HBS-laan te Oud-Beijerland geen doorgang zou vinden; dit omdat de gemeente het geen geschikt pand vond voor die functie. Wel was de bovenverdieping van dat pand na de ontmanteling van de expositie op de HBS-zolder in gebruik genomen als opslagruimte voor de snel groeiende collectie van het museum. Via een krantenbericht van 28 januari 1959 komt in de publiciteit dat de Commissie de gemeente Heinenoord bereid heeft gevonden het vroegere, sterk vervallen ambachtsherenhuis 't Hof van Assendelft, te kopen en op redelijke voorwaarden beschikbaar te stellen om daarin het streekmuseum onder te brengen. Bij verschijning van het krantenbericht is het doorgaan daarvan alleen nog afhankelijk van de later inderdaad verstrekte goedkeuring door Gedeputeerde Staten van het Heinenoordse raadsbesluit. Voorzitter Wegstapel toont zich daarop erg optimistisch: hij meldt op het punt van starten van het museum te staan en verwacht nog 'een jaartje' nodig te hebben voor alles in kannen en kruiken is. Dat zal blijken een understatement te zijn

De vereniging Hoeksche Waards Belang zal bevorderen, dat er een stichting wordt opgericht die het museum gaat beheren; tot dat moment zal die vereniging ook de financiën van de stichting in oprichting voor haar rekening nemen. Daarnaast zal worden getracht een vriendenkring op te bouwen met een zo laag mogelijke contributie om laagdrempelig te blijven voor de eilandbewoners, die immers vaak nog nooit een museum van binnen hebben gezien. Op 8 oktober 1960 is het zover: de stichting Streekmuseum Hoeksche Waard wordt opgericht; de vroegere Commissie Streekhistorie wordt bestuur van een museum-in-oprichting!

't Hof van Assendelft wordt dan nog bewoond door twee gezinnen, waarvoor andere huisvesting moet worden gevonden. Over de staat waarin het pand verkeert, merkt voorzitter Wegstapel op: 'Van binnen zal er ook nog wel een ander aan verbouwd moeten worden'.

In december 1961 vertrekt Wegstapel als burgemeester van Maasdam naar elders; de leden van de Commissie Streekhistorie Hoeksche Waard kiezen daarop hun medebestuurder mr. D. Müller tot zijn opvolger. Deze zou zijn taak een kwart eeuw en met verve vervullen.

Op 27 november 1962 wordt het dan nog steeds deels bewoonde, in slechte staat verkerende Hof overgenomen van de gemeente Heinenoord voor de aankoopssom van fl. 14.000, gefinancierd door een hypotheek van fl. 20.000,--, waarmee ook een eerste verbouwing aan het pand kon worden bekostigd.

Voor het ongedekte bedrag van fl. 37.500,-- in de overige kosten van fl. 57.267,-- voor verbouwing en inrichting wordt een subsidieverzoek ingediend bij de Provincie, met als argument dat het onjuist zou zijn de Hoeksche Waardse gemeenten te vragen ook hierin te subsidiëren, nu die ook al een subsidieverzoek van fl. 4.500,-- hebben ontvangen in de op fl. 6.750,-- begrote jaarlijkse exploitatiekosten. Dit subsidieverzoek bij de Provincie bleef lang onbehandeld, maar als de eerste verbouwing na de aankoop van 't Hof van Assendelft is gestart en de stichtingskas leeg raakt, is langer uitstel niet mogelijk. De beslissing valt echter tegen: in de herfst van 1964 wordt, op advies van de Culturele Raad Zuid-Holland, het verzoek vanwege precedentwerking naar andere musea door Provinciale Staten afgewezen.

De afwijzing van het subsidieverzoek gebeurt kennelijk contrecoeur: zowel de Culturele Raad als Provinciale Staten uiten zich erg positief over het streven van de jonge museumstichting. 'Hoe meer hier wordt geconserveerd en hoe meer materiaal bewaard wordt waaruit men zich een beeld kan vormen van het leven en bedrijf in de loop der tijden, des te meer zal men zich daarover kunnen verheugen'. Daarbij wordt verwezen naar de toekomstige ontwikkelingen binnen de Hoeksche Waard. Het bestuur wordt geadviseerd de financiering van de plannen te wijzigen in die zin, dat een en ander wordt bekostigd uit een lening, waarvan de kapitaalslasten en aflossingen worden gedekt uit de van de gemeenten te ontvangen exploitatiesubsidie. Vriendelijk wordt er door het Statenbestuur op gewezen, dat het niet de Provincie is, maar dat de gezamenlijke eilandgemeenten hiervoor de verantwoordelijkheid dienen te nemen.

Op 8 april 1965 volgt een informatiebijeenkomst voor de gemeenteraden in het H.C. Andersenhuis te Heinenoord. Ongetwijfeld zullen de aanwezigen daarbij een kort bezoek hebben gebracht aan het daarnaast gelegen Hof van Assendelft om met eigen ogen te zien welke mogelijkheden dit pand bood en welke problemen overwonnen moesten worden. Het ambitieuze museumbestuur verzoekt de gemeenten bij die gelegenheid voor verbouwing en inrichting eenmalig fl. 1,75 per inwoner subsidie te verlenen. Daarnaast wordt verwacht, dat voor de toekomstige exploitatie (vanaf het jaar 1966) fl. 0,20 per inwoner nodig zal zijn, welk bedrag men structureel als subsidie hoopt te ontvangen. Zelfs de pers sprak uit dat de financiële verlangens van de museumstichting bescheiden waren en noemt dit 'minimale wensen'. De streekkrant kopte dat het een kwestie was van 'Nu of nooit' en stelde de vraag of de Hoeksche Waard zou kunnen wat Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee al hadden getoond te kunnen. Een maand later gaat de eerste gemeenteraad – die van Puttershoek – onder voorwaarden akkoord.

Nog voor de zomer hebben vrijwel alle kleinere gemeenten op het eiland een positief besluit genomen over het subsidieverzoek. Een probleem zou nog worden dat zij deze subsidie verlenen als koppelsubsidie: alleen te verstrekken als alle gemeenten op het eiland dat zullen doen.

Toen in het najaar de grotere gemeenten besloten de (eenmalige) subsidie niet te verlenen (twee gemeenten besloten zelfs in het geheel niet deel te nemen), kwamen de eerdere subsidietoekenningen van de kleinere gemeenten op losse schroeven te staan. Het gebouw was er, net zoals de collectie en de toekomstvisie. Het geld leek (te) ver weg ...! De teneur van de argumenten voor de afwijzing van de subsidie was, dat de beoogde museumopzet te groot en te duur was. Enkele gemeenteraden plaatsten ook vraagtekens bij de draagkracht onder de bevolking voor een streekmuseum, waardoor een jaarlijkse subsidie van fl. 0,20 teveel gevraagd zou zijn ! Een gemeente gaf zelfs als advies, het door de museumstichting verzamelde erfgoed van de streek te benutten om daarmee de uit de Hoeksche Waard afkomstige boerderij Scheermansvliet in het Arnhemse Openluchtmuseum 'aan te kleden'.

Ten aanzien van het punt 'te groot' hield het museumbestuur voet bij stuk door te stellen 'dat het museum in de huidige opzet (...) zeker niet te groot, eerder te klein (is)'. 'De financiële kwestie', zo werd door het bestuur geventileerd, moet 'wel oplosbaar (...) worden geacht, mede gezien de positieve houding van de bevolking zelf, die blijkt uit vrije giften, uit de mening van het publiek bij gesprekken en uit ingezonden stukken in de krant.'

Kennelijk had de suggestie dat het regionale draagvlak voor het museum (te) klein was, het bestuur pijn gedaan. Om de weifelende gemeenten van het tegendeel te overtuigen werd contact gezocht met de redactie van het Nieuwsblad en die toonde zich bereid mee te werken aan een openbare peiling van de mening van de bevolking. Daarbij werd de vraag voorgelegd: Wat kunt u en wat wilt u op het terrein van uw eigen interesse doen om het streekmuseum straks inhoud te geven en aan welke suggesties kunt u het stichtingsbestuur daarvoor verder nog helpen? Tevens kondigde het museumbestuur aan zo snel mogelijk een nieuwe vergadering te beleggen met belangstellenden en (vertegenwoordigers van) alle belangstellende en betrokken partijen, organisaties en overheid om daar een besluit te nemen over het al dan niet uitvoeren van de plannen voor een Hoeksche Waards streekmuseum. Het woord is aan de streek!, werd het motto.

Binnen enkele dagen had de redactie de eerste reacties binnen en ook moet de voordeurbel van bestuursvoorzitter Müller – volgens krantenberichten – vaak hebben geklonken.

Een van de eerste reacties kreeg deze, aldus de krantenredactie, van 'de jeugdige Annee Bos uit Numansdorp', een naam die bij trouwe bezoekers van het museum nog steeds (om het maar toepasselijk te zeggen) 'een belletje doet rinkelen'.

Waar in 1958 al een eerste werkgroep op het terrein van de klederdracht actief was, de bevolkingspeiling legde de basis voor de latere succesvolle werkgroepen zoals veldnamen, ansichtkaarten, genealogie en dialecten.

De toezegging een openbare vergadering te houden, werd op 9 november 1966 hard gemaakt. Op een druk bezochte bijeenkomst in café het Wapen van Holland te Klaaswaal, kreeg het bestuur een ware golf van suggesties en toezeggingen van medewerking over zich heen van de meer dan zeventig aanwezigen uit alle lagen van de bevolking. Nog tijdens de vergadering concludeerde een van de aanwezigen, dat 'het op Open het Dorp ging lijken', de enkele jaren tevoren door Mies Bouwman gehouden succesvolle nationale inzamelingsactie. In een redactioneel commentaar riep de redactie van het Nieuwsblad de gemeentebesturen op het eiland op, de als koppelsubsidie toegezegde bedragen vrij te geven en uit te keren en daarmee uit eigen verantwoordelijkheid te beslissen of en in welke mate kon worden bijgedragen aan het museum.

Toen de krant verslag deed van die bijeenkomst kon al geconstateerd worden, dat 'de golf doorrolt' en inderdaad werd drie dagen later, op zaterdag 12 november, door een groep jongeren de daad bij het gegeven woord gevoegd en waren zij aan het werk om 't Hof van Assendelft op te knappen. Dat 'opknappen' betekende de eerste maanden evenwel vooral: slopen, breken en eindeloze hoeveelheden rommel afvoeren.

Door vrijwilligerswerk – soms tientallen jongeren gelijktijdig – te combineren met dat van vaklieden slaagde men erin om al na drie maanden te melden, dat de schuur van het Hof (nu de entree) klaar was voor de museumfunctie. Gaandeweg nam ook het vertrouwen toe, dat de realisatie van het museum ook in financieel opzicht goed kwam, zeker nadat de financiële commissie van het museum de gemeenteraden kon laten weten dat zes bedrijven elk duizend gulden hadden gedoneerd, terwijl er daarnaast nog toezeggingen waren verkregen voor ruime bijdragen. Talloze bedrijven en ambachtslieden ondersteunden, door het gratis of tegen inkoop prijs beschikbaar stellen van materialen. Kleine schildersbedrijven die tientallen liters verf 'om niet' beschikbaar stelden, een timmerman die kosteloos hout (in de gewenste maten) leverde, nog steeds: hartverwarmend! Aan de verdere versterking van het maatschappelijk draagvlak droeg ook bij de verschijning van het eerste bulletin in april 1967, waarmee ook de geboorte van een informele

vriendenkring een feit was. In dezelfde periode komen de eerste gemeenten, die eerder niet bereid waren de gevraagde subsidie te verstrekken, alsnog over de brug.

J. de Rooy en J.L. Verhoeven

Met de grootst mogelijke moeite moet penningmeester J.L. Verhoeven in die periode de eindjes aan elkaar hebben geknoopt. De verdiensten van deze man, die vanaf het eerste moment bestuurlijk betrokken was bij zowel de commissie als het museum, zijn enorm. Was de taakverdeling tussen voorzitter Müller en directeur De Rooy die van conservator en conservator, Verhoeven was de immer scherpe analyticus, die in vergaderingen vooral luisterde, maar wiens samenvattingen immer 'to the point' waren. Daarnaast was hij, in de beste en zuiverste zin, een creatieve goochelaar met de immer beperkte middelen.

Begin 1968, als er al meer vertrekken in 't Hof van Assendelft klaar zijn en zelfs al zijn ingericht, besluit het bestuur een ieder die daar belangstelling voor heeft op zaterdag toegang te verlenen. Niet bekend is hoeveel mensen van die mogelijkheid gebruik hebben gemaakt, maar het ondervonden enthousiasme was dermate groot, dat er in alle gemeenten op het eiland plaatselijke comités werden gevormd. Onder regie van penningmeester Verhoeven organiseerden deze in de week van 5 tot 10 februari 1968 een huis-aan-huis geldinzameling.

In de daaraan voorafgaande week werden op elk adres in de Hoeksche Waard folders bezorgd met daarbij ingesloten een papieren zakje, waarin een vrijwillige gift kon worden gedaan. Veel donateurs maakten van de gelegenheid gebruik om niet alleen geld, maar ook historische voorwerpen aan het museum te schenken. Een week na afloop van de actie werd bekend gemaakt, dat deze maar liefst fl. 7.694,72 had opgebracht; het bedrag zou de weken daarop nog tot ruim over de fl. 8.000,-- groeien. Dat bedrag moet uiteraard worden gezien in het perspectief van die tijd: bedenk dat de begrote jaarlijkse exploitatiekosten van het museum nog geen fl. 7.000,-- beliepen!

Daarop bleef ook de provincie Zuid-Holland niet achter. Provinciale Staten besluiten kort nadien op advies van Gedeputeerde Staten en van de Culturele Raad Zuid-Holland, het museum eenmalig met een bedrag van fl. 10.000,-- te subsidiëren. Men heeft alle vertrouwen in de toekomst ervan, zozeer zelfs, dat wordt aangeraden een conservator in vaste dienst aan te stellen. Gezien diens verdienste wordt besloten aan de heer De Rooy de titel van honorair-conservator toe te kennen. Na de opening zal deze in de dagelijkse bedrijfsvoering worden bijgestaan door een huisvoogdes.

Ondanks dat de kosten voor verbouwing en inrichting van het Hof aanzienlijk hoger zijn uitgevallen dan werd voorzien (veroorzaakt door inflatie en bijgestelde eisen t.a.v. afwerking), volgt in de zomer van 1968 het bericht, dat er nog slechts een tekort resteert van fl. 10.000,--. De hoop wordt uitgesproken dat dit nog voor de feestelijke opening kan worden ingezameld, zodat het museum een schuldenvrije start kan maken. Korte tijd later wordt ook de openingsdatum bekendgemaakt: 3 oktober 1968, tijdens een werkbezoek van Commissaris van de Koningin mr. J. Klaasesz aan de gemeente Heinenoord.

In juli zijn de museumopstellingen in 't Hof van Assendelft, op een klein gedeelte van het op de zolder gelegen nagebouwde dorpsplein na, geheel gereed. De kachels branden volop om het pand droog te stoken. Aan de poppen, die de opstellingen verlevendigen en die nadien nog zoveel bezoekers zullen doen schrikken, wordt nog volop gewerkt, net zoals aan de inrichting van de Heinenoordse bibliotheek 'De Boekerij', die in een van de museumvertrekken op de begane grond zal worden gevestigd. Op de lang verwachte openingsdag, donderdag 3 oktober 1968, verzamelde een bont gezelschap van vertegenwoordigers van de Hoeksche Waardse colleges van B&W, van polderbesturen, van de Culturele Raad Zuid-Holland, van het toenmalig Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, van het Waterschap De Dijkkring Hoekse Waard, van cultureel centrum de Beukenhof, van de kerken, van het onderwijs,

J. Klaasesz, D. Müller en J. de Rooy

van het Instituut Stad en Landschap, van de Patroonsbond Bouwnijverheid, van de Hollandsche Maatschappij van Landbouw, van vertegenwoordigers van andere musea en voorts tal van andere genodigden zich in het pal naast 't Hof van Assendelft gelegen Hans Christian Andersenhuus.

Nadat was geconcludeerd dat er titanenarbeid was verricht, werd de hoogst mogelijke lof toegezwaaid aan de grote motor achter het museum,

Mevr. I. de Rooy-Hoogbeem

drs. J.E. de Rooy, waarbij terecht ook de grote (of zal ik zeggen: grootse) stille kracht achter hem, zijn echtgenote Isolde niet werd vergeten. De 11 en 9 jaar oude dochters Myra en Karen zouden die middag de deuren van 't Hof van Assendelft openen voor de gasten. Na de toespraak van voorzitter Müller stak Commissaris der Koningin mr. J. Klaasesz de loftrumpet over het initiatief om te komen tot een streek museum, dat in alle opzichten de potentie had uit te groeien tot een laagdrempelig cultureel hart van de streek. 'Ik vind het jammer dat ik niet in de Hoeksche Waard woon, want ik ben wild enthousiast', was de conclusie – zelfs voordat hij het museum had bezichtigd – van de heer Klaasesz.

J. de Rooy in de keuken van het Hof

Daarbij waarschuwde hij het museumbestuur: 'U hebt enorm hard gewerkt, maar er is geen dag tijd om te rusten'. De uitspraak van Jan de Rooy enkele dagen later in een interview, dat de opening van het museum niet als het einde, maar als het begin moest worden gezien, ligt daarmee geheel in lijn. Het begon pas

Ik hoop u in een volgend artikel meer te kunnen vertellen over de jeugd en jonge jaren van ons museum. Dat beeld zal meer op eigen kennis en ervaring gebaseerd zijn, omdat ik zelf pas een jaar na de opening, in 1969, bij het museum betrokken raakte.

IN MEMORIAM

Bastiaan Kolbach is op 2 augustus 2018 in het ziekenhuis te Goes overleden. Hij is 82 jaar geworden. Behalve tot 2001 burgemeester van de gemeente Korendijk, was hij gedurende 18 jaar voorzitter van het bestuur van het Streekmuseum en vijfeneenhalf jaar conservator.

Wie Bas gekend heeft zal zich hem herinneren als een hartelijk, goedlachs en joviaal mens, die gemakkelijk contacten legde. Hij had veel uiteenlopende interesses, waarvan belangstelling voor antiek niet de minste was. Toen mr. D. Müller, na de functie vele jaren te hebben waargenomen, begin 1986 aankondigde eind dat jaar te stoppen als voorzitter, stelde conservator drs. J.E. de Rooy voor burgemeester Bas Kolbach in het bestuur te benoemen met het oog op de komende vacature. Van 1 januari 1987 tot 1 juni 2004 heeft Kolbach het voorzitterschap uitgeoefend, lange tijd naast het burgemeestersambt, tot zijn pensionering in die functie op 1 maart 2001.

Tijdens zijn periode als voorzitter werden in het Streekmuseum een beperkt aantal wisseltentoonstellingen georganiseerd namelijk: Schilderijen van de Oud-Beijerlander Pieter Jan in 't Veld; 'Kleding van onder tot boven'; De Welfare-afdeling Rode Kruis Hoeksche Waard; Schilderijen van de Rotterdammer Rien Jansen (het landschap van de HW); Werk van kunstenaars uit Klaaswaal, en de schaatsencollectie van de heer Boxmeer. Laatstgenoemde was een vriend van Kolbach.

In 2004 werd er na lange stilte op tentoonstellingsterrein in het Hof weer een expositie gehouden: '300 jaar merklappen', als bekroning van een voltooide restauratie van dat museumtextiel.

Kolbach liet voor de viering van het 25-jarig bestaan van het museum in 1993 een fraai fotoboek samenstellen en drukken: 'De 'Hoeksche Waard van nu - een herinnering voor later'. De Stichting Hoeksche Waards Belang en het Streekmuseum droegen samen de kosten van deze uitgave. Met steun van de Rotary Club HW verscheen in november 2001 een heruitgave van 'het wijd en zijd geroemde fotoboek'.

Op van de gemeente Binnenmaas gekochte grond rond het te slopen Hans Christian Andersenhuis werd een stijlvolle tuin aangelegd naar ontwerp van de bekende tuinarchitecte Mien Ruys (en haar compagnon Hans Veldhoen). Van de opgeheven stichting 'Jeugdzorg H. Chr. Andersenhuis' is het geschenk 'de Varkenshoeder' afkomstig, een fraaie creatie van de beeldhouwer Henk Kuizenga. Op 31 oktober 1997 opende Commissaris van de Koningin mevrouw Leemhuis-Stout de museumtuin bij het Hof.

Na het plotseling overlijden in april 2000 van de onvermoeibare pionier van het Streekmuseum, conservator Jan de Rooy, voelde Bas zich geroepen om de opengevallen plaats, waarvoor zo gauw geen ander te vinden was, in te nemen; zijn voorzitterschap ging echter gewoon door en zijn pensionering als burgemeester liet toen ook nog bijna een jaar op zich wachten.

Bij de inspectie door de Monumentenwacht wordt Kolbach bevestigd in zijn herhaaldelijke alarmkreten over de bouwvallige toestand van Oost-Leeuwenstein. De Stichting huurt het van de gemeente Binnenmaas, die de boerderij niet onderhoudt en hem wil verkopen, maar de potentële kopers kunnen het museum als huurder niet hebben. Voordat er duidelijkheid is, willen de Hoeksche Waardse gemeenten niet tot subsidieverhoging overgaan, waardoor de financiële situatie nijpend wordt.

In zijn rapport 'Hoe verder met de museumboerderij Oost-Leeuwenstein' (januari 2003) stelt Kolbach een half miljoen nodig te hebben om de boerderij, ten prooi aan schimmels, houtrot, houtworm, en ander ongedierte te redden. In 2004 gaan de zes colleges van b. en w. zelf bekijken hoe erg de situatie is. Op 1 juli van dat jaar gaat voor enige jaren de boerderij van het Streekmuseum op last van de brandweer dicht voor het publiek.

In 2005 verschijnt het door de gemeenten opgedragen haalbaarheids-onderzoek van het bureau Ecorys. Het advies luidt onder veel meer: afstoting van Oost-Leeuwenstein als museum, inkrimping van de collectie en overbrenging van de agrarische objecten naar Tiengemeten. Vooral tegen het afstoten van de boerderij, volgens Bas essentieel onderdeel van het museum, neemt hij scherp stelling. Door de bouwvalligheid, waar maar niets aan gedaan wordt, zijn z'n laatste jaren als conservator voor hem erg teleurstellend geweest, terwijl hij toch lang met grote inzet als tegen de bierkaai heeft gevochten.

Teleurstellingen waren hem ook verder niet bespaard. Zijn liefde voor het oude erfgoed deed hem zich inspannen voor een authentiek landarbeidershuisje onder Sint-Anthoniepolder, dat gesloopt moest worden, maar dat hij eventueel op het museumterrein of elders wilde laten herbouwen. Ook niet doorgegaan is zijn streven om de historische boerderij Mewensoord aan de Schenkeldijk te 's-Gravendeel tot rijksmonument te laten bestemmen, zodat het niet afgebroken hoefde te worden. Energie heeft hij naar verschillende kanten ook gestoken in het idee om in de Hoeksche Waard een regionale archiefbewaarplaats te realiseren, eventueel als dependance van het Streekmuseum, daar hadden dan in een professionele inrichting met dito personeel de gemeentearchieven van de Hoeksche Waard in ondergebracht kunnen worden.

Inmiddels zijn ze bijna allemaal naar Dordrecht gebracht en moet men het eiland af om ze te raadplegen.

Op 1 mei 2005 heeft Bas zijn functie als voorzitter neergelegd, maar hij bleef tot 1 juni 2006 als conservator aan. Mevrouw Tanny Baan-Mol, al langer bestuurslid, volgde hem als voorzitter op.

De na zijn vertrek ingestelde projectgroep 'Doorstart Streekmuseum' en de 'Projectgroep Nieuw Bestuur en Huisvesting' zouden na verloop van tijd de impasse, waarin het Streekmuseum verkeerde, weten te doorbreken. Gelukkig hebben zij ook, overeenkomstig de wens van Kolbach, voor het behoud van de museumboerderij gekozen.

Het was uiteindelijk de woningbouwvereniging HW Wonen, die met een grootse investering de renovatie van Oost-Leeuwenstein tot stand heeft gebracht.

In een overzicht van activiteiten somt Kolbach zo'n twintig punten op, die in zijn periode als voorzitter en conservator met het nodige resultaat op zijn initiatief of door hémzelf zijn uitgevoerd; inderdaad een indrukwekkende lijst. Erg jammer dat het hem indertijd niet is gelukt de gemeentebesturen van de Hoeksche Waard, behalve dat van Korendijk, tot medewerking aan zijn plannen te bewegen. Sommige mensen zijn hem daar verwijten over blijven maken, maar dat heeft Bas Kolbach na zoveel jaren enthousiaste en veelzijdige inzet voor het Streekmuseum allerminst verdiend.

Alex van der Woel

Aanwinsten die vanaf november 2017 t/m oktober 2018 zijn binnengekomen en administratief verwerkt. Bestuur en directie van de Stichting Museum Hoeksche Waard bedanken de schenkers van harte.

- Christelijke Basisschool 'De Bouwsteen' – 's-Gravendeel: 'vlasbord', dit is een wandbord met de fasen van het verwerkingsproces van vlas (voor educatie bestemd)
- A. Bos – Numansdorp: stelletje gebreide babykleertjes van lichtblauwe wol
- mw. H. Bervoets-Groeneveld – Ede: twee kanten keuvels en gehaakte muts
- mw. A. Dijkshoorn – Zuid-Beijerland: diverse kranten- en tijdschrift artikelen over de Watersnood 1953, getuigschrift voor E. Kwakernaat van de School met den Bijbel te 's-Gravendeel, 1941
- mw. R. de Grauw-Schouwenburg – Oud-Beijerland: tegel met afbeelding boerderij te 's-Gravendeel, wandbord 25-jarig jubileum HSV Heinenoord, jurkje
- R. Goudswaard – Mijnsheerenland: naoorlogse wisselbeker met inscripties van diverse verenigingen uit de Hoeksche Waard
- Dammis de Geus – Oud-Beijerland: rieten reiscommode, naaigarnituur en pijpenrek met vier stenen pijpen
- Jaco Groeneveld – Klaaswaal: biljet van honderd gulden met afbeelding van een luitspeler
- A.P. van den Hoek – Heinenoord: 13 hardstenen plavuizen afkomstig van het 'Huys te Goidschalxoord', gestaan hebbend aan de Westdijk
- mw. D.M. Heijden – 's-Gravendeel: 15 verschillende romans betreffende de Hoeksche Waard geschreven door wijlen Pleun Troost (Mijnsheerenland)
- mw. A.P. van den Hoek-Herweijer – Oud-Beijerland: koffertje, keuvels, etalagekoppen, kastrandjes, olielampglazen
- Uit de nalatenschap van Bas Kolbach – Haamstede: 200 kleurenfoto's (10 x 15 cm), met een reportage van de ingebruikname van de museumtuin op 31-10-1997; twee ordners met documenten en krantenartikelen betreffende, en foto's van het Streekmuseum van 1997 tot 2006.
- A.L. Klootwijk – Oud-Beijerland: kinderstoel
- C.A. Kooijman – 's-Gravenhage: 6 achttiende eeuwse mangaantegels met primitieve voorstellingen uit de gesloopte boerderij van de familie Zevenbergen aan de Blaaksedijk, handmof van dassenbont (ca. 1900)
- mw. F. Kievit – Numansdorp: lakense heren overjas (ca. 1925)
- mw. N. Kruithof-van Buren – Heinenoord: pop in Hoeksche Waardse klederdracht

- mw. J. Lagerwerf – Haarlem: toezegging van een portret van Lijntje Lagerwerf-Blaak (1869-1967) in olieverf door Borgert Carolus van Ettinger
- P.J. Louter – Delfgauw, uit de nalatenschap van Jan Louter (1932-2017), in zijn leven o.a. directeur van Suikerfabriek Puttershoek en wethouder van de gemeente Heinenoord): twee Delftsblauwe bordjes inzake de Suikerfabriek, ingelijste foto's van de Kreek te Heinenoord, luchtfoto's van Heinenoord en 14 andere dorpen in de Hoeksche Waard
- mw. A. Louter – Papendrecht: jute zak met opschrift: 'Heinenoord 1916 Gebrs. Louter'
- C.H. van der Linden – Heinenoord: sigarenplank
- M.W. Littooi – Numansdorp: suikertang
- N. Mol – Elst: bonenlegapparaat (via ons museum geschonken aan Landbouwmuseum Tiengemeten)
- mw. M.E. Middelhoek – Burgh-Haamstede: bontstola (ca. 1946)
- mw. A. Hage-Niemansverdriet – Dronten: daggeldenboekje 1864, diverse handwerken, rapport en getuigschrift van de Landbouwhuishoudschool (1959), winkelboekje fa. Taselaar 1971, ingelijste klassenfoto Openbare School aan de Blaaksedijk, ca. 1920
- P.J. Niemansverdriet – Strijensas: melktank
- J. Overweel – Heinenoord: document en textiel uit de Tweede Wereldoorlog
- P. Pot – 's-Gravendeel: zilveren penning: 'Nationaal Concours Klaaswaal 1918', asbakje met wapen van Heinenoord en inscriptie: 'IJsclub'
- J.J. Ridderhof – Oud-Beijerland: Bilstein autokrik (ca. 1930), Engelse vetspuit en oliekannetje (ca. 1900) oliespuit (ca. 1920) en diverse boren, (alles via ons museum geschonken aan Landbouwmuseum Tiengemeten)
- H. van der Sijs – Oud-Beijerland: vlugschrift met: 'Bevel van de Duitse Wehrmacht' dat alle mannen van 17 t/m 40 jaar zich moeten melden voor de arbeidsdienst (W.O. II)
- H. Sneep – Oud-Beijerland: bus om te karnen en karnstok (voor educatie bestemd)
- mw. N. van der Veer – Utrecht: diverse handwerkjes (1952-1958), halsdoeken van padvinderij Mijnsheerenland en RHBS Oud-Beijerland, wandelmedailles en lepeltje: Barendrechtse Brug
- J. Vlaskamp – Westmaas: getekende wandversiering van de Viswerf te Maasdam, klompen met sierspijkers gemaakt door klompenmaker Bas Hooghwerff te Westmaas, een houten boorhoudertje
- mw. O. de Vree – Hilversum: olieverfschilderij met afbeelding van de Oostmolen te Mijnsheerenland
- M. Verschoor – Puttershoek: beugelfles met opdruk: 'Taselaar Oud-Beijerland'

- L.W. Verhoeven – Oud-Beijerland: twee lampetschalen, lampetkan, zeep- en kammenbakjes, een nachtspiegel, een scheerspiegel, standaard met drie Goudse pijpen (ca. 1920)
- Ad Verkerk – Puttershoek: kistje met inhoud, heeft toebehoord aan Arie Jan Verkerk te Puttershoek, die in 1949 op 12-jarige leeftijd door een ongeluk om het leven kwam
- H.A. Wasserval – Mijnsheerenland: foto in lijst van woning Oosteinde Heinenoord tijdens Watersnood 1953
- J.J. Wieringa – Heinenoord: fotoportretten van J. Buitendijk (1863-1921) en A. Buitendijk-Lodder (1865-1953), portret van dit echtpaar met zoon Leendert (ca. 1904), getuigschrift betr. Leendert van Zondagsschool Samuel te Oud-Beijerland (1907), zakhorloge met zilveren ketting: 'Geschenk aan L. Buitendijk 1909'. Boek: 'Uit vervlogen dagen, geschiedenis van dorp en polder van Oud-Beijerland', door K. Siderius, bewerkt door J. W. Goossens en J. Schipper, 1967
- L. Zwemer – Nieuw-Beijerland: twee decoratiespeldjes van J. Oprel, persoonsbewijs van mw. A. Oprel, distributiestamkaart, zilveren beursje en lepeltjes

Alex van der Woel

Museum open op 2e Kerstdag van 13.00 – 17.00 uur (zoals vermeld op de site)

ACTIVITEITENAGENDA

Najaar 2018 - Winter 2018-2019

t/m
22-04
2019

Expositie 4000 jaar Hoeksche Waard
In 50 vitrines worden 50 verschillende objecten
geëxposeerd, die elk symbool staan voor een gebeurtenis
of persoon in de Hoeksche Waardse geschiedenis
Locatie: Oost-Leeuwenstein en 't Hof van Assendelft

Open Rondleiding

Elke laatste zaterdag van de maand m.u.v. januari,
maart en december:

23-02, 25-05, 27-07, 28-09, 23-11

Locatie: 't Hof van Assendelft

28-04, 29-06, 24-08, 26-10

Locatie: Oost-Leeuwenstein

Tijd: 14.00 – 15.30 uur

22-12
2018

Gratis speurtochten voor kinderen in schoolvakantie

Tijd: van zaterdag 22-12-2018 13.00 uur tot zondag

06-01-2019 17.00 uur

Locatie: Museum Hoeksche Waard

26-12
2018

Tweede kerstdag museum geopend

Tijd: 13.00-17.00

02-01
2019

Kinderactiviteit: Timmeren in de Winter

Locatie: Oost-Leeuwenstein

27-02
2019

Kinderactiviteit: Ambachten

Andere activiteiten zijn nog in de planningsfase.
Kijk regelmatig voor informatie over die activiteiten op de website:
www.museumhw.nl

GENEALOGIE & STREEKHISTORIE

Online zoeken in de collectie streekhistorische publicaties

Sinds juli dit jaar, bestaat de mogelijkheid om de inventaris van het grootste deel van de collectie boeken en andere publicaties van Museum Hoeksche Waard over de streekhistorie in al zijn facetten, op uw eigen computer thuis te doorzoeken. Dit kan op een gemakkelijke wijze via de online beeldbank, die u vindt op de website van het museum onder het menu 'Museum', vervolgens 'Beeldbank' en 'Museum Bibliotheek'. Andere delen van de collectie zullen nog aan deze inventaris worden toegevoegd. Er wordt ook gewerkt aan het plaatsen van kleine afbeeldingen van de voorzijde van de publicaties op de beeldbank. De publicaties zelf zijn alleen in het museum in te zien.

Het aantal bestanden, gemaakt na bewerking van de originele bronnen en op de computers van het museum te raadplegen, is uitgebreid met:

- Oud Rechterlijk Archief Oud-Beijerland
Archieftoegang Nationaal Archief 3.03.08.133, inventarisnr. 31
Dingtaalboek, 21-1-1616 tot 26-3-1629
- Oud Rechterlijk Archief Piershil
Archieftoegang 677, inventarisnr. 22
Schepenakten houdende de verkoopvoorwaarden van roerende en onroerende goederen, 12-3-1743 t/m 20-12-1769
- Oud Rechterlijk Archief Piershil
Archieftoegang 677, inventarisnr. 23
Schepenakten houdende de verkoopvoorwaarden van roerende en onroerende goederen, 21-2-1771 t/m 8-8-1787
- Oud Rechterlijk Archief Piershil
Archieftoegang 677, inventarisnr. 24
Schepenakten houdende de verkoopvoorwaarden van roerende en onroerende goederen, 12-2-1788 t/m 13-10-1794
- Oud Rechterlijk Archief Heinenoord
Archieftoegang 975, inventarisnr. 73
Akten van verhuring van landerijen van de kerk en armen ten overstaan van schout en schepenen, 24-12-1694 t/m 12-3-1738
- Oud Rechterlijk Archief Heinenoord
Archieftoegang 975, inventarisnr. 74
Ingekomen stukken van het gerecht, 29-9-1750 t/m 1809

- Oud Rechterlijk Archief Heinenoord
Archiefteogang 975, inventarisnr. 75
Schepenakte van verpachting van tienden, 1746
- Oud Rechterlijk Archief Heinenoord
Archiefteogang 975, inventarisnr. 76
Register houdende aantekening van testamenten,
23-3-1625 t/m 9-12-1683
- Oud Rechterlijk Archief Heinenoord
Archiefteogang 975, inventarisnr. 77
Declaraties van gerechtskosten, afkomstig van Engelbrecht van Dalem,
notaris en procureur te Oud-Beijerland, 1683
- Oud Rechterlijk Archief Zuid-Beijerland
Archiefteogang 681, inventarisnr. 8
Registers houdende aantekening van de transport- en hypotheekakten
alsmede van schuldbrieven, 8-1-1791 t/m 1-10-1805
- Oud Rechterlijk Archief Zuid-Beijerland
Archiefteogang 681, inventarisnr. 9
Registers houdende aantekening van de transport- en hypotheekakten
alsmede van schuldbrieven, 11-6-1805 t/m 9-8-1811
- Oud Rechterlijk Archief, Sint Anthoniepolder
Archiefteogang 1010, inventarisnr. 55
Schepenakten van transport van landerijen gelegen in Sint Anthoniepolder,
3 charters, 1528 en 1593

De Streekgenealogieën (SG nummers) zijn aangevuld met:

- SG 1471** Sutherland
- SG 1472** Oost, van der
- SG 1473** Holten, van
- SG 1474** Nederveen
- SG 1475** 't Hoertje
- SG 1476** Hooghart
- SG 1477** Hoepel – Jiskoot (kwartierstaat)
- SG 1478** Oostdijk
- SG 1479** Blom, van der
- SG 1480** Geldrop (kwartierstaat)
- SG 1481** Radestein

- SG 1482** Plooster
- SG 1483** Kool
- SG 1484** Westduel

Aan digitale genealogische bestanden zijn toegevoegd:
Kievit; Parenteel Pieter

In de categorie Streekhistorie zijn nieuw:

- S 1865** Diploma's op naam van Leendert Visser, geboren Mijnsheerenland 25-7-1911
- S 1866** Diploma's op naam van Pieter Visser, geboren Mijnsheerenland 29-12-1905
- S 1867** Nagedachtenisprent op naam van E. Kwakernaat, geboren 's-Gravendeel 30-4-1941 bij het verlaten van de Christelijke School
- S 1868** Het Beeningerland – De Nederlandsche Leeuw, 1979
- S 1869** Diverse vergunningen en diploma's van Pieter van der Veer
- S 1870** Programma Koningsdag 2018 – 's-Gravendeel
- S 1871** Het Huis van Egmont en de Beijerlanden, 1491-1619 door Jan Paul van der Spek, 2018
- S 1872** Documentatiemap bevattend: Geschiedenis Heinenoord; Doleantie Heinenoord; Kuipersveer; Jury Rapport Natuur- en Kunstprijs Hoeksche Waards Landschap
- S 1873** 20 Nationale Landschappen, 2009
- S 1874** Barend de Graaff Roman-Omnibus, 1973
-Gebrandmerkt
-Een erfenis in de pruijktijd
-De vrouw uit 't Wynvat
- S 1875** Zôô grôôs azz 'n bezem, verhalen in Hoeksche Waards dialect, 2016

S 1876 t/m S 1921 (met uitzondering van de hieronder genoemde S-nummers): Uit schenking van de weduwe van de voormalig burgemeester van Mijnsheerenland en Westmaas, W. Tuik, verkregen: diverse publicaties over het maatschappelijk leven in Westmaas en Mijnsheerenland in de jaren 1970-1981 ten tijde dat de heer Tuik daar burgemeester was. Publicaties, zoals clubbladen van sportverenigingen, schoolkranten en -gidsen, dorps- en andere informatiebladen, kerkelijke berichten programma's van diverse activiteiten, uitnodigingen enz.

- S 1886** 'Eenige werkzaamheden uit de overtuigingsweg van Maria Boeren', 20 juni 1772 (kopie)
- S 1887** Du Pon, uit: Levensberichten van Zeeuwen door F. Nagtglas
- S 1908** Gedenkstenen aanwezig in Museum Hoeksche Waard door Annee Bos
- S 1913** De afspraak, kort verhaal, door Pleun R. Troost
- S 1914** De Doleantie 1886-1887 te Heinenoord door M. van de Breevaart, 1985
- S 1922** Dankbaar en bescheiden, een kleine geschiedenis (1892-2017) van het bedrijf en de familie Koen Visser, 2018
- S 1923** En nooit houden ze op over de centen, 150 jaar Gereformeerde Kerk van Puttershoek/Maasdam, 1849-1999, 1999
- S 1924** Boerderij Dorpzigt, een dorp op zich, 2006

Peter van Hulst

DIALECTEN HOEKSCHER WAARD

Nieuwelinge peste

door Johan 't Hooft

dialectvertaling: Arie Biemans

Azzie je aage as klaain joñchie ovventoe zat te vervele, wier ie wellis allêên of med een vriñdjie op pad gestiert mè gekke booschoppies. Dan mozzie bevôbeld erreges 't plinteleertie of 't errebeezeleertie gaon haole, of te vierkante gaeteboor en een potjie ooievaorskuitevet.

Je wier dan naer de schilder gestiert en die stierde je weer deur naer de smid en die weer naer een ander, en dat ging maor deur. Op 't lest wazzie dat netuurlijk zat en dan stopte je d'r mee.

Zôô zee m'm nôôm een keertie tege ôôñs: 'Jonges, gaod 's gauw kijke opte kaai, want d'r is 'n schip mè sekondewijzerties añgekemme voor d'n horloziewinkel en die binne ze nou an 't losse!' En wij aste weergao naer de kaai netuurlijk...

's Winters ginge de kindere bij de tummerman vraege wanneer dattie de balleke onder 't ijs ging legge, want dan konne ze gaon schaese. Mêêstal zee de tummerman dan: 'Dat weet ik nog niet; kom overmerrege maor 's langs en gao tan gelijk effe naer de fietsemaaker en de slaoger om te vraege of heulie ok mee wille hellepe. Jao, dat was een grôôte verantwoordelijkhaaid voor d'n tummerman om in te schatte wanneer 't ijs dik genog zou weze om die kindere d'rop te laete gaon.

Azzie erreges as leerjonge of jongste bediende in dieñst kwam ginge zukke grappe geweun deur, maor dan mêêstal op een bietjie hôôger en geraffineerder paail. Een messelaersleerling ging dan bevôbeld op pad om een dôôssie stôôtvoege te haole en ze maekten 'm dan ok wijs datt'r bij 't beton storte 'betonvlooie' rondspronge en dattie daervoor eerst naer d'n dokter mos om 'n inenting te gaon haole. D'n dokter hat daer nog nooit van gehoord netuurlijk.

Een leerling-tummerman kreeg 'n vraag vañ z'n ouwere kolleegao: 'Hè jij een duimstok?' Astie knul dan 'Jao' zee wiere de duimstokke memmekeor vergeleke en vroeg die maot: 'En weet jie al hoe dajje mò mete?' dan zee dat joch netuurlijk ok 'Jao' en kreeg tie gelijk d'n opdracht om bij de vrouw van de mellekboer de maet op te gaon neme voor 't gat voor een nieuwe plank voor de buiteplee. Die vrouw was laeme maor zegge nogal brêêd gebouwd en 't joñchie vroeg netjies oftie heur de maet mog neme voor ... en med 'n draoi om z'n ore wier die dan van de wurref gestiert.

Een andere leerjonge wier wijsgemaakt dattie een dekljst in mos vulle en dattie dan geld zou krijge van de gemêente. Alle kollegao's hadde zô'n lijst al en daer beurde ze goed geld mee. En hij dan naer de gemêente voor een dekljst (en hij wis netuurlijk niet dáãnze aagelijk 'n aïvraeg voor de kinderbijslag bedoelde, want zô ver wastie nog niet).

Ok een leerling van de fietsemaaker of van de geraoziehouwer kreeg amparte booschoppe. Die wier op pad gestiert voor een dôssie bougievonke, of tie effe een links draoiende schroevendraoier an wou geve of een bout op wou zoeke die bij't gat ofgebroke was.

Mette smid is 't een keer nie sô goed ofgelôope want z'n leerjonge was nied al te snugger. Hij gaf tat veñtjie 'n grôten haomer, pakte een gloeiend stik ijzer uit 't vier, lee dat op 't aombeeld en zee toen: 'Azzik memm'n hôofd knikt, geev-ie daer een klap mett'n haomer op' ... 't Heb 'n hort geduurd eer de smid weer uit 't ziekehuis was...

D'r mod in de stad een keer een leerjonge deur z'n baos de pad op gestierd zijn om twêe belegde brôdjies te haole. Uitaindelijk kwam die trug met twêe belegde hêele brôdje (bijnmekeor zôn feertig sneeje brôd). Jao, ovventoe nam zô'n jonge wellis reváãns voor de streke die hum geflikt wiere. Zô was t'r een keer 'n ankommend k'ntoorpikkie die as opdracht kreeg om de klaaine kas op te maoke. Nou, dat is prima gelukt, want hij is hêel de middag weggeweest en kwam pas tege d'n aevend flink aïgeschoote trug.

Bij 'n geraozie waere twêe leerjonges an 't werrek. Die moste auto's poesse, bezine geve, bande oppompe, olie verversen en langzaomerhand kreges ze dan belangriekere kerrewaachies. Nou was t'r een klant waer ze allebaai nogal een hekel an hadde, want die behandelde heulie as voetveeg en die was nooit tevreeje. Die heñze toen flink bij d'n beer gehad: iedere keer astie langskwam om bezine te tenke smeerde ze een flinke klodder vet in d'n uitlaet. Die wier van 't rije netuurlijk werrem en dan begon die te rôoke azz'n paelingrôkerij. Op hôoge pôte kwam die vent bij de geraozie trug mè s'n klachte. Zô kwam de baos netuurlijk wel te wete wãñ ze uichefreete hadde en die hep t'r toen een end aï gemaakt, want hij wier zellef ok tureluurs van die klant. Allebaai die jonges bin uitaindelijk wel prima monteurs geworre!

'n Leugentjie om bestwil

door Nel Andeweg-van Brakel
dialectvertaling: Arie Biemans

Een tillefoon geef veul gemak en 't is een beste uitvinding, maor 't ken ok wellis lastig weze. 't Kom ommers nied altijd gelege aster gebeld wordt. 't Was wel een lief meñs hoor, maor ze was erreg êêñzaam. Ze weunde buite 't durp en de tillefoon was t'r êêñigste contact mette rest van de wereld. Elleken dag belde ze mijn en de gesprekke wiere steeds langer. Ze belde nied allêên mijn, want ze hà nog meer aadressies. Eêne keer belde ze wel drie uur achtermekeer en dat wier me toch wel een bietjie te gortig.

Nou kwam ik 'n keer an de praot med êên van d'r andere 'belvrinde' en ik klaogde over die lange gesprekke. Die man dee me een goed idee an de hand. Aster weer zôô lang gebeld wier zou ik zegge: 'Jammer, maor ik mod ophange, want de melkboer stao voor de deur.'

't Was al veuls te dikkels gebeurd datte errepels añgebrand waere, of datte mellek overkookte as ik deur heur gebeld wier. De kindere hadden al in de gaote datter weer zôô lang gebeld was deur dat verpieterde ete. Ovventoe was 't ok wellis makkelijk voor mijn, want buite die daegelijkse tillefoontjies ging d'r ok wellis wat mis mette kookkuñst. Azzik net lekker bezig was an 'n mooi verhaol of gedicht, siste dan net de melk over de pan en dan kon ik 't hêêle gasstel weer schôôn gaon maoke.

Toeñ ze de vollegenden dag weer belde en heur prevelement gedaen had, zee ik: 'Daer komt de mellekboer voor de deur; ik mò jammer genug ophange.' Maor ze zee gelijk: 'Dà ken niet want hij stao net bij mijn voor de deur en ik mod ophange.'

Daer schrok ik van, want we hadde op 't hêêle durp maor êêne melkboer. Jao, ik hà netuurlijk ok niet hoeve te liege.

Is 'n leugentjie om bestwil gêên zonde? Nou, vergeet dat maor!

Maor voor mijn was 't een zegen, want ze belde nog wellis maor nooit meer zôô lang en ik zal nooit meer liege azzik gebeld word!

Bestuur Werkgroep Dialecten:

Voorzitter: J. 't Hooft, Schoolweg 29, 3281 AP Numansdorp,

tel.: 0186-651412, e-mail: hoonum@upcmail.nl

Secretaris en contactpersoon: Chr. den Boer, Lindenlaan 28,

3286 XJ Klaaswaal, tel.: 0186-572892, e-mail: chboe@hetnet.nl

Penningmeester: mw. M. van der Stouw, Westdijk 71,

3271 LL Mijnsheerenland, tel.: 0186-603076, email: mvdstouw@hetnet.nl

Vriendenbon Vriendenkring van Museum Hoeksche Waard

Nieuwe Vriend:

Dhr/Mevr*:

Straat:

Huisnummer: Postcode:

Woonplaats:

Telefoon:

E-mailadres:

Bankrekeningnummer:

Bijdrage: € (minimaal € 15 per persoon per jaar)

Wil het gratis boek Fotoboek over de Hoeksche Waard / *Een zee van water**
ophalen / opgestuurd* krijgen.

Deze Vriend wordt aangebracht door:

Dhr/Mevr*:

Straat:

Huisnummer:Postcode:

Woonplaats:

Wil het gratis Fotoboek over de Hoeksche Waard / *Een zee van water* van Rien Allewijn over de
watersnood van 1953 in de Hoeksche Waard en het Eiland van Dordrecht*
ophalen / opgestuurd* krijgen.

* Doorhalen wat niet van toepassing is.

Lever deze bon in bij de museumreceptie of stuur hem op naar de Vriendenkring:

Hofweg 13 3274 BK Heinenoord